

GYERGYÓI ÚJSÁG

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egy évre 160; fél évre 80; negyed évre 45 Lei.
Hirdetések milliméter díjszabás szerint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:
T. IMETS BÉLA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Gyergyói Bank és Takarékpénztár R. T. emeletén
(Cziffra-féle ház.) Telefon: 25.
Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 3—5 óráig.

Székely Testvérek!

Az Országos Magyar Párt csikmegyei tagozatának gyergyószentmiklósi Intézőbizottsága nem mulaszthatja el ez uton is elismerését és hálás köszönetét nyilvánítani mindazoknak, akik a Magyar Párt országos nagygyűlésének előkészítő munkáiban, a vendégek fogadásánál, elszállásolásánál szívesek voltak önzetlen fáradozásaikkal közremunkálni és a gyűlés technikai sikerét biztosítani.

Hálás köszönetet mondunk mindazon székely testvéreinknek is, akik oly kedves vendégszeretettel fogadták — legtöbb esetben — ismeretlen vendégeinket s oly önzetlenül, szeretettel látták el őket.

Székely Testvérek! Történelmi esemény volt a Gyergyószentmiklóson megtartott országos nagygyűlésünk. Évtizedek mulhatnak el, míg ismét sor kerülhet arra, hogy ismét nálunk tartassék meg a Magyar Párt nagygyűlése, de viszont évtizedekig sem fogják volt vendégeink feledni Gyergyó népe kedves vendégszeretét, mely például fog szolgálni bármelyik városnak is, hol a jövőben ezen nagygyűlés megtartatik.

Hogy mily kedves emlékekkel és szeretettel telt szívvel távoztak vendégeink Gyergyószentmiklósról élő bizonyossága az ősz Barabás Béla dr. aradi ügyvéd és szenátor levele, amelyet az Intézőbizottságunk Elnökéhez intézett.

„Kedves jó Barátom! Azt már elmondtam ékes szavakban, ott Gyergyószentmiklóson a nép gyűlésen: Gyergyó népe a székelyek büszkesége, — meghajtom Előttemek ősz fejemet! — Most aztán Neked mondom el hogy büszke lehetsz a Te nagy, nemes szívi népedre, amely oly szép bizonyosságát adta nemcsak magyarságának, de páratlanul szíves, meleg vendégszeretetének.

Nem akadt senki ajkáról egy panaszcso szó sem. Ellenkezőleg. Mindannyian el voltunk ragadtatva a házi gazdák meleg barátságától, az ellátástól s attól a sok kedves figyelemtől, amelyekkel versenyeztek a vendéglátás sok és fárasztó, sőt költséges erőnyével. Mondom, büszke lehetsz népedre, és legyél is büszke, mert ilyen népe kevés van az Istennek. A rendezés, az elszállásolás kitűnő volt s bár én

nem ismerem a Te segítő gárdád lelkes tagjait, — de ezuton küldöm nekik is az én elismerésemet és köszönetemet. Neked pedig a sok fáradsáért baráti kézszorításomat és hálámat.

Most aztán nem féltem a magyart s nem esem kétségbe magyar jövőnk felett, amelynek erőse és bevehetetlen sziklavára ott van a székelyek között.

A ki ott volt láthatta, érezhette, tapasztalhatta, hogy a székely nép ősi erőnyei erős páncélját képezik a magyar erőnek, az összetartozásnak, a megértésnek. Áldott legyen az a perc, amelyben eszedbe jutott, hogy a magyar pártot, nagygyűlésre Gyergyószentmiklóstra hívtad meg.

Ismételten vedd szívesen az én hálás köszönetemet.

No hát szépek, meghatóak, magasztosak voltak a gyergyói napok!

Felejthetetlen marad, ami keserves magyar életünkben.

Feleségem is, én is, szeretettel köszöntünk, vagyok kézszorítással öreg barátod: Dr. Barabás Béla s. k.

Mind ezek után ujólag elismerésünket és hálás köszönetünket nyilvánítjuk, ismételten és újra csak arra kérünk Székely Testvérek, őrizzétek meg továbbra is a székely nép ősi erőnyeit, és oltsatok azt be gyermekeitekbe és unokáitokba, mely egyedül biztosíthatja örökidőkre létjogosultságokat, szemelött tartván mindig, hogy a Magyar Párt egységében rejlik minden erőnk!

A Magyar Párt gyergyószentmiklósi Intézőbizottsága.

Gyergyószentmiklós, 1926. október.

Görög Joachim,
elnök.

Dr. Józsa Andor,
titkár.

Valódi és álhazafiság.

írta: Dr. Csiby Andor.

A Magyar Párt nagygyűlése után szinte minden lap hasábjain reflexiókat olvastunk a nagygyűlésről.

Sok ilyen különböző reflexiókat olvastam, egy észrevételt nem hallottam azonban, épen azt, amely a leghelyénvalóbb lett volna; azt u. i., hogy a Magyar Pártnak különösen mezőgazdasági szakosztályi ülésén épen az a réteg nem képviseltette magát kellő sulyal, melynek érdekében a legnagyobb gonddal, aggodalommal és odaadással dolgozik a Magyar Párt: a mezőgazda, a közép- és kisbirtokososztály.

A nagygyűlésre rá pár napra Ditróban egy katolikus népszövetségi alakuló gyűlésen vettem részt.

Itt is a szokásos kép: intellektuelek, kereskedők, iparososztály; itt is ugyanazt hallottam a vallásos színezettől eltekintve, mint a Magyar Pártnál, hogy meg kell menteni népünket a hátramaradottságtól, önértetésebbé, szervezettebbé, de legfőképp áldozatkészebbé kell tenni a magyarságot, különösen kisbirtokososztályunkat, mert minden eredményes munkálkodásnak csak ez lehet az alapja.

Régóta tűnődöm ezen a kérdésen: mi lehet ennek az oka? Tunyaság, nemtörődomség, érdekeinek nem kellő felfogása, a lassu, de biztos lépésekkel közelgő veszély nem érzése, az élniakarás, rugékonyságának megszűntével a teljes elenyedtség-e, vagy mi?

Be kell ismernem, nem tudok erre magamnak feleletet adni. Ugy érzem azonban, hogy mégis vettem észre valamit, amely ha nem

is teljességében, de egyik kis részletében mégis oka, illetve előidézője ennek, nevezem így részvétlenségnek.

A nép, mint tömeg, nem tud distinvgálni de ösztönszerűleg tud megérezni.

Talán úgy veszi észre, hogy meglehetősen sok az álpróféta, sok a konjunktura hazafi, hiszen tapasztalta és látta, hogy akkor, mikor az elmúlt legnehezebb idők alatt, mikor veszélyesebb dolog volt hazafiaskodni, igen sok vezetője közül, kiket most a pódiumon lát, sokat nem látott.

Hallja ezektől a legszebb népboldogító beszédeket; átérzi azok igazságát, meg is tapsolja, de azután — visszaesik régi lethargiájába, mert érzi, hogy ha ezektől megkérdezné, hogy eddig effektíve mit tettek vagy áldoztak az ők féltve félt népeik vagy vallásuk érdekében, a mérleg nagyon rosszul ütne ki számukra.

Széchenyi nagy hazafi volt; annyira nagy, hogy népe kétségbeesett helyzete felett Döblingben sötétség is borult elméjére; de akkor, mikor a Magy. Tud. Akadémia megalapítására hívta fel a rendeket, elenyészett volna minden gyönyörű szava, ha mindjárt le nem teszi erre a célra az első százezer forintot.

Jézus tanaiból soh'sem épült volna fel a hatalmas keresztény egyház, hogyha tetteivel nem igazolta volna igazságait.

A minap hallottam, hogy az egyik ditrói felekezeti iskolában szolgáló hiányában egy 35 évi szolgálattal bíró tanító seprí ki az osztályát.

Melyik már most a nagyobb hazafi? A

Gyergyói Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság

Telefon: 25

Főtér, Cziffra ház.

Sürgönyeim: Puskásbank.

Alaptőke: 1.500.000 Lei.

Tartalékok: 1.000.000 Lei.

BETÉTEKET elfogad könyvecskére és folyószámlára a legelőnyösebb kamatoztatás mellett.

KÖLCSÖNT nyújt bankszerű fedezet mellett.

VÁLLALJA az összes bank és takarékpénztári megbízásokat LETÉTEKET elfogad őrzésre.

Biztosítási képviselő.

pódiumon mellét veregető, népboldogító „vezető férfi”-e, vagy az a sepregető tanító, akiről nem is tudsz?!

Van egy gyönyörű szociális igazság: „Minden ember annyit ér, amennyit munkája ér.” Igen, ez a munka a hazafiság, ez az észrevétlen, de céltudatos és önzetlen munka, amellyel — kihatásaiban talán észrevétlenül is — a nagy társadalmi együttesnek javára szolgálnak.

A munkának nincs jellegzetes sztig mája, nincs nemzetisége, vallása, a munka mindenütt egy értékmérőt jelent, a munka munka marad mindenütt és mindenkor, legyen az szellemi, vagy fizikai munka.

A munka éppen ezen egyetemes jellegénél fogva nem tűr korlátokat; a munkát nem lehet sem párt, sem vallási egységek Prokrusztés ágyába szorítani, mert ha bele akarjuk szorítani amputálni kell, míg az egyedüli helyes és élszerű mód: az ágyat formálni hozzá.

A carthausi szerzetesek egész életüket ezen két szó lenyűgöző hatása alatt élik le: „Memento mori!” En minden valódi jó hazafi személel ezt a két szót függeszteném: „Imádkozzál és dolgozzál!” De ezt a dolgot nem szin-padi görögtűznél, se nem fehér asztaloknál, nem hasznát hajtó konjunkturaként szeretném látni, hanem a sepregető tanító módjára, vagy az ismeretlen katonaként, kinek sirjánál meghajlik minden ország fejedelme és királya.

És ha a nép az érte való aggodalmat nem bombasztikus frázisokban látja kiobbanni, hanem az ismeretlen munka jótékony kihatásait érezni is fogja magán, akkor talán felébred benne valódi vezetőivel szemben ösztönszerű bizalmatlansága és össze lehet fogni őket is a jótékony termékenyítő munkára.

Nagy külföldi kölcsönajánlatokat kaptak a romániai pénzügyi intézetek.

Külföldi devizákkal támogatták a lej emelkedését — Másfélmilliárdlejes rövidlejáratú kölcsönt kaptak a Marmarosch Bank.

Manoilescu miniszter a kolozsvári gazdasági ankétok alkalmával szellemesen vázolta a külföldi tőke pszichológiáját. Rámutatott a miniszter arra, hogy a nemzetközi tőke nem egyenletesen oszlott meg azok között az államok között, amelyek erre a tőkére rászorultak s amelyek egyuttal kellő garanciával is rendelkeztek, hanem hosszú stációt tartott az egyes államoknál s csak akkor haladt tovább, amikor az illető ország esordultig telt kölcsönajánlattal.

Bizonyítja ezt Ausztria és Magyarország esete, ahová oly vehemensen áramlott az amerikai és angol tőkefőlölség, hogy nemrégiben vezető magyar szakemberek részéről elhangzott a figyelmeztető és óvó szó: ne vegyük túlságosan igénybe a külföldi tőkét... És a magyarországi belföldi tőke már védelmet kér a túlzott külföldi konkurrencia ellen.

Ezeket a tényeket elevenítette fel Manoilescu miniszter, aki azzal a vigasztaló figyelmesztetéssel fejezte be szavait, hogy nem tudhatjuk, vajjon az osztrák és magyar állomás után nem Románián van-e a sor?

Ugy látszik, mintha az események kezdenék igazolni Manoilescu miniszter szavait. Bankkörök véleménye szerint a romániai pénzügyi intézetek és vállalatok jelentős összegű külföldi kölcsönajánlatokat kapnak és azok effektív igénybevétele csak attól függ, hogy mikor engedélyezi a kormány a külföldi kölcsönök külföldi valutákban való jelzálogbekebelezését és mikor szünteti meg azokat a devizakorlátozásokat, melyek a külföldi kölcsönök igénybevételét jelenleg megakadályozzák.

Minden túlzás megvan arra, hogy ezek az akadályok rövidesen elhárulnak. A külföldi erős valutákban kötendő kölcsönök bekebelezé-

sének kérdése már a minisztertanács előtt van, a külföldi tőkének nyújtandó adókedvezmények ügye pedig szintén e megoldás stádiumához közeledik.

De erősebb bizonyítékok is vannak arra nézve, hogy a külföldi tőke bevonulása már csak rövid idő kérdése. A vezető romániai pénzügyi intézetek külföldi kölcsönajánlatja a legteljesebb sikerrel kecsesgetnek. Pénzügyi körökből származó értesülésünk szerint a Marmarosch Bank két és félmillió angol fontra szóló rövid lejáratú kölcsönt kapott az ideai terméskampany finanszírozására.

A londoni Manchester Guardian arról számol be, hogy ez a kölcsön nagyban hozzájárul a lejnek az angol fonttal szemben tapasztalható emelkedéséhez. Bukaresti pénzügyi körök is arról tudnak, hogy a lej emelkedését külföldön nagytételű idegen devizák támogatják, mert a lej rapid emelkedését nem indokolja sem a jelenlegi pénzügyi helyzet, sem a külkereskedelmi mérleg.

A külföldi kölcsönajánlatok sikerével együtt fog járni a kamattérhek apadása is. Hiszen, ha pénzügyi intézeteink nem lesznek abban a kényszerű helyzetben, hogy horribilis kamatokkal jutalmazták a betéteseket, a kihelyezési kamatlábak lemorzsolódása is okvetlenül be fog következni. (Ujság)

Néminemű felvilágosítás az ujság-hirdetésekkel kapcsolatban.

Valamikor, már mind egy, hogy 5—6 hónappal, vagy egy évvel ezelőtt, de bizonyosan tudom, hogy irtam a helyi, a vidéki lap elkerülhetetlen szükségességéről, amely után akkor óhajtoznak, amikor nincsen.

Akkor azt világítottam meg, hogy a vidéki lapnak, ellentétben a napilapokkal, miért kell élnie, vagy ha nem volna, miért kell töríkszakad életre kelnie.

Az ujságkiadás egy üzlet. Üzletnek kellene lennie és az is, de nem Gyergyóban. Ha elgondoljuk, hogy ezen a fennsíkron 50—60 ezer ember él és ezek közül alig van 1000 ember, akit érdekel, valóban elszomorító.

Négy oldal, tele nyomva egyenkint kézzel szedett százezer, meg százezer betűvel s mindössze három lejért, olyan munkapazarlás, amelyért munkás ember nem pazarolhatja éveken át erejét. De nem csak a szedésből áll az ujság. Azt előbb meg kell írni, aztán kiszedni, ki nyomni, expedálni stb., hogy végre az olvasó kezébe jusson.

Hogy Önök, olvasók kellően láthassanak ebbe a gyergyói cifranyomoruságba, elárulom, hogy egy 4 oldalas lap nyomási költsége papírral együtt, a jelen pillanatban, 1000 példányban, 3000 lei, amely mindegyikére 10 banis bélyeg kell és a vidéki kihordóknak ezenkívül példányonként 50 bani és mi egy példányt 3 leiért, tehát olcsóbban adunk annál, amibe kerül.

A lapnak van hirdetési oldala, mely oldal kellene kihozza a fennmaradó költségeket, hogy a kiadó a lapra rá ne fizessen s hogy a szerkesztésért és a vele járó felelősségért a szerkesztő is kapjon valamit, de ez évek óta csak álmainkban valósul meg.

Mert a hirdetők, ámbár, hogy a vidéki lapok nyolcszor-tízszor olyan olcsó hirdetési tarifával dolgoznak, mint a nagy lapok, azt gondolják, hogyha 4 telenyomott oldalt tudnak adni 3 lejért, akkor egy negyedoldal hirdetésért nem kell többet fizetniük 75 baninál, mert hiszen 4-szer 75 bani az éppen 3 lei.

Azt hiszik, még a komoly, felnőtt emberek is, hogy a szellemi munkát csak az írkoknak kell megfizetni, hogy egy cipő, egy harisnya, egy kapavágás, egy szekér trágya képvisel csupán realis értéket, ellenben a hir-

detés, a reklam, az semmi, az gyermekjáték. Hozzánk jönnek élemedett, fejelágya benőtt emberek és azt mondják, adunk magának is hirdetést, hogy éljen, de amikor 2—300 lejt kell fizetnie érte, 5—10-szeri megjelenés után, akkor kiugranak a bőrükből és azonnal megvonják tőlünk képmutató jóakarataikat, mert vagy igen benőtt a fejük lágya, vagy valóban azt hiszik, hogy az a nyomdász, a kiadónak, a szerkesztőnek sem kiadásába, sem idejébe nem kerül.

Hasábos cikkeket íratnak a saját javukra, tisztán üzleti érdekből és azt gondolják, hogy annak megírása nekünk szent kötelesség.

Talán azt hiszik, hogy miképp az írkoknak szoktak honoráriumot fizetni írásaikért, akként mi is külön díjazzuk a hirdetéseket? Ki minél nagyobb ad, annál több díjat kap tőlünk?

Hogy máskor ezeket a tévedéseket elkerüljük, világosan ide írjuk, hogy azt bizony meg kell fizetni. Még pedig az fizet, aki hirdet és nem megfordítva.

És ne vegyük zokon ezt tőlünk, mert még mindig sokkal olcsóbb a hirdetés és az a munka, ami a nyomtatással kapcsolatos, mint a muzsika-szó és mindig gazdaságosabb, ha nem is olyan annyira élvezetes.

Kérjük tehát mindnyájukat, hogy lapunkban adják le szükséges hirdetéseiket, de ugyanakkor ne sokallják azt a csekély díjat, melyet a kiadóhivatal azért felszámít.

A rádiófelvétel állomásai érdekében.

Alig egy pár éve, hogy hozzánk Romániába is elkerült a XX. század legszebb találmánya: a rádió, mely a legmesszebb eső távolságokat is megszünteti a kultúrer ember számára és lehetővé teszi azt, hogy napi munkáját bevégezve, végig hallgassa London, Páris, Berlin, Róma, Moszkva, szóval a nagy metropolisok koncerttermeit, színházait, e célra rendezett tudományos előadásait, nyelvórát vegyen, vagy ha jól esik, katedrálisokban megtartott predikációkon épülhessen. A gyermek mesét hallgathat, a hívő ellátogathat vecsernyére, a táncos a Savoy-szálló barjába, ahová különben londoni léte alatt is csak frakkban mehet.

A csendes falusi, vagy tanyai házból, e nagyszerű találmány segítségével, állandóan kontaktust létesíthetünk a világkultúra és művészet nélkülözhetetlen szépségeivel és úgy érezzük, hogy az Ember nevet csakis ezen át nyerjük el valójában. Mert bizony a földtekén csak keveseknek jut osztályrészül az a lehetőség, hogy Amerikától Ázsiáig bejárják a világot és a látás gyönyörűségével kapcsolatban, tapinthatóan élvezzék végig azt, amelyet részben a rádió segítségével mi is immár élvezhetünk.

A rádiót a művelt nyugati államokban egyszerű kérésre rögtön engedélyezik s tekintve azt, hogy ezek az államok több leadó állomással is rendelkeznek, olcsóbb felvétel készülékekkel is ugyanazt érik el, mint mi a 3—4 lámpás, 10—20 ezer leies készülékeinkkel, mert ebben az országban még leadó állomás nincsen.

Ez sem volna még végzetes baj, ha a drága pénzzel és nagy körültekintéssel beszerzett apparátust nem fenyegetné veszély, de itt úgy áll a dolog, hogyha ma nagy költséggel és utánjárással engedélyhez is jutottál, egy hét múlva már vissza is vonhatják azt és úgy elviszik a drága apparátust, hogy bottal ütheted a nyomát.

Hónapokkal ezelőtt az ujságok hírt hoztak arról, hogy belföldi nagy tőkeérdekeltség az állam bevonásával országunkban is leadóállomást akar felállítani s egyuttal kérést is intéztek az ország közönségéhez, hogy minél több felvétel állomás létesítésével tegyék ezt lehetővé.

Sajnos nem tudhatjuk, hogy a rádió felvétel állomásai létesítése elé miért, kik és hon-

JANCSÓ és MIKLÓS

Gheorgheni — Gyergyószentmiklós. Főtér, Cziffra-féle ház.

Telefon: 41.

Mindennemű OLAJ

állandóan raktáron.

nan görditenek ebben az országban olyan akadályokat, mely minden kedvet csirájában megöl s mi oka lehet annak, hogy mindenki előtt szabad világkultúrközösségeket tegyen lehetetlenné.

A legrosszabb bizonyítvány ez, melyet egy ország magáról kiállíthat közegei által.

A tapasztalat azt mutatja, hogy különösen a magyarság nem bír rádióengedélyhez hozzájutni, azt a helyét meg nem álló indokot hozva fel okul, hogy a magyar leadóállomások irredenta propagandát terjesztenek.

Ez az indok rosszakaratu annyiban, hogy ha történtek is kileágések igen ritkán és csak kivételes nagy nemzeti ünnepi szónoklatok alkalmával, sokkal kevésbé tették a magyar hallgatókra azt a benyomást, mint azok a román nemzeti ünnepek, ahol kakastollas csendőrdreszbe öltöztetett diákok játszották el a magyar éra alatt állítólag román vértanúkkal elkövetett hőstetteket.

Tény az, hogy a magyarság ép annyit hallgatja Rómát, Londont, Páris, Bécs, akár Budapestet és rádiózása alatt nem a soven eszmék hatása alatt él, hanem a másképp meg nem szereshető szépségek terhes sulya alatt, amely a szeretet és béke érveit hinti, mélyíti el a szivekben.

Ideje volna, ha a kormány egyszer már megértést mutatna és könnyítő rendelkezéseket adna rádió felevő állomások létesítése érdekében.

Tib.

Régi levelesládából.

Anno 1790. Az Tekintetes Nemes Magyar Országí Dotához adott Levélnek Mássá Némely Magukat Alább ki írott Gyalog, és Lovas Az Tekintetes Nemes Magyar Regementek-nek.

Tekintetes Nemes Haza!

Nem Szükség elé soroznunk, mely iszonyu, és sulyos Csapások Szállottanak legyen Kedves Hazánkra Azólta, miólta az Hadi Rend Országunk Statussából ki felejtetvén, egyes és idegen Kézre botsáttatott. Tudtára vagyon a Nms Hazának Ama Mesterséges eset is, A mely áll Ugyan ezen Számkivetésbe esett Magyar Hadi Rend Kedves Hazájától, s Véreitől el idegenedvén, egyes Emberhez ragaszkodott, tudniillik a Németnek s más gyűlevész Nemzetnek Magyarokkal való összekevertetése.

Eztet tudván, Kétség kívül tudni fogja Azt is, hogy ezen gyűlevész emberek Szinte Annyi Ór álló Kémjei Valának Hazánk Szabadságának, mint A mennyin számláltattak Sergeinkben, Nem fogunk tehát az igazság ellen Véteni, ha ezeket ama Kigyóknak mondgyuk lenni, A melyek Önnön Keblünkben feléledtek, s ugyan magunk Veszedelemre, Nemzetünknek rágalmazására, s majd csak Nem Végső Romlására tartottak.

Ez Ugy lévén, szükségesképpen kelletik a Nms Hazának e jelen lévő Alkalmatosságban két felé tekinteni, magára tudniillik, és Hadi Rendre, mű Az Orzágnak belső dolgairól Nem szollunk, meg Nyugodván tellyesen mind Azokba, A mik ez által fognak Rendeltetni, Szóllunk mindazonáltal Amazokról, A melyek egyenesen A mi Rendünköt illetik, vagy Azzal Szövetkeznek.

Betsben Vagyon Az egész Világnak Réseiben a Papi Rend, Azért hogy A Moralis Jónak eszközlője, Ugyan azért Kedves Hazánkba Nem csak hogy magába Statust téssen, de elsőseget is Nyert az érdeme.

Tudva való dolog az is, hogy az Hadi Rend (ha Azok, A kiknek birtokokban Vagyon Vissza Nem élnek véle) elő mozdítója, s fenn tartója legyen a Valóságos és látható Jónak, miért tehát Ne lehessen ennek is maga érdeméhez hasonló betsben lenni?

Szükséges tehát, minderre, mind pedig Az Hazának boldogságára, s ennek Allandóságára nézve, hogy

Elsőbször: A Magyar Hadi Rend különös Status legyen a Hazában.

Másodszor: Hogy ezen Status, maga Nyájabéliekből Álljon, Melyre Nézve:

Harmadszor: Minden idegen Generalisok, Stabalis és Fő Tisztek, A kiknek nagy száma miatt a Hazabéliek csak nem láthatatlan, s a Köz Katonák Sorsa túrhetelelen, maguk Nyájaközszalasztás Nélkül küldetessenek.

Negyedszer: A Magyar Hadi Tiszt Viselők A Mennyiben lehet, Országunk Nemesséi legyenek.

Ötödször: Érdemekkel bíró Nemtelenek Az Ország közben vetése Által Meg Nemesitessenek, Jóságot pedig nem a Zsöldben a Német Birodalom Bukása Szerént, hanem a Hazánkban kapjanak.

Hatodszor: A Magyar Hadi Seregnek magának legyen mind Hadi Tanácsa, mind Fő Vezérő Commandója, A Ki egyedül a Hazától függjön.

Hetedszer: A Magyar Hadi Sereg békeségnek idejében Szüntelen, s egészen az Hazába kvártélyozzon.

Nyolcszadszor: Minthogy tudva legyen az, hogy a föld Népe Az Orzágnak tsupán csak az Német öltözet miatt Ugy Annyira gyűlöli a Gyalog Katona sorsát, hogy Aztot Nem más-ként, hiszen erővel A természet s Szabadságnak szörnyű megsértésével lehet ezen életre hozni; szükségesképpen kelletik tehát A Német öltözetet magyarral megváltoztatni, ide értvén főképpen a Tisztviselőket is.

Kilenszedszer: A Német Nyelv, A melynek Sullyát Nehezen Viseli a köz Magyar Katona, a Haza Seregei közül ki irtassék s az egész hadi szolgálat Magyar nyelven folyjon, A mi az idegeneknek állandó el távoztatásokra fog szolgálni.

Tizedszer: A Köz Katona Szolgálattyának bizonyos üdö (s példának okáért 10 esztendő) ki szabattassék, és 30 esztendőig Szolgáltaknak egy bizonyos, s jeles jutalom rendeltessék, Az Nemtelen Tisztviselők pedig Nemes-séggel megjutalmaztassanak.

Tizenegyedszer: Háborunak idejében a Magyar Sereg Öszve Ne Kevertessenek, hanem magok, s együtt harcoljanak, hogy Az Által el Kerüllyék a Mesebéli Szamárnak Sorsát, a ki lónak eledelet hordozván, éhel Meg holt.

Tizenkettődször: Hogy mind ezeknek szükséges kifejtésekre Nézve az jövő Ország gyűlésen minden Magyar Regimenttől egy pár Magyar Tiszt meg jelennyen, Melyet a jövőndobéli Királynak végbe kell vinni.

Ezek valának Itéletünk szerént Ama Gvű keres pontok, A melyekre A Ns Hazabéli Statuoknak tulajdon maga és a Hadi Rendnek jobb Völtára Nézve figyelmezní Kelletik. Ugyan ezen pontok Azok, Melyeknek Sullya mostis Nyomja Szegény Nemzetünköt, Vézenek mind szüntelen Sziveinknek Sebei, Melyeket az idegeneknek Rajtunk való igazságtalan Uralkodások okozott, Noha jól tudgyuk, hogy Az egész Világnak Nemzetei Között mű légyünk Azok, akiknek hizelkedés Nélkül szabad ditskedni Vitézségünkkel. Bizunk mindazonáltal Kedves Hazánkba, mint Vér szerint való Kedves Rokonunkban, hogy ők méltó tekintetbe Venni fogják; A Melyért midőn Hazafiui bizodalommal esedezőnk, Vagyon Állandóul

Toskána,

Kedves Nms Hazánkban — Vér szerint Való Haza, s Attyafiai

Splényi Magyar Lovas, Splényi Gyalog, Károlyi, Pallfi, Nádasdi Gyalog, és Erdődi Lovas, Magyar Regimentyeinek Magyar Tiszt Viselője.

Legujabban megjelent

román, magyar, német és francia szövegű

zeneművek

KAHAN

könyv és papírkészítésben kaphatók.

Moravetz-féle zeneművek bizományosa.

Ferenczy Ilonka

kézimunka tanítónő értesíti az érdeklődőket, hogy

november hó 10-én kezd meg

női-, férfi fehérnemű és ágynemű összeállító kurzusát

szakszabázzattal egybekötve.

A kurzus tartama 6 hét.

Érdeklődni lakásán lehet, Fogarassy-u. 1.

HIREK.

Halottak napja.

Este van. Mindenszentek estéje. A temetők gyertyák fényétől szelid tűzszőnyeggé változnak. Elmúlt idők idézett eseményei keblet szorongató érzést váltanak ki az el nem fásult ember szivekből. Imádságban elmerült emberek mély megadást sugárzó arccal ejtik ki a szavakat: „Az örök világosság fényeskedjék nekik.”

Halottak napja... Mit jelent sen ez? Miért mennek, mit keresnek a csendes birodalomban? Miért rakják sorjába az éj sötétjét megzavaró gyertyákat? Miért fohászkodnak annyi ragaszkodással egy életet takaró sírhanth felett? Miért néznek mélyen fürkésző szemmel a végtelen sötétségbe? S miért lett ez őszi est azok napjává, kiknek e földön semmi sem világít, kiknek semmijük sem maradt.

E kérdések megtörnek az emberi szíven s rájuk való feleletképpen ezer gondolat, ezer érzés tödul a lélekbe. Csak a teljes megsemmisülés nem zaklatja az emberiség lelkét. Ezt zárja ki magából a lélek. Borzasztó volna a temető e gondolattal halottak estéjén.

Halottak napján Isten által beoltott igazi természete vesz erőt erősebb formában az emberiség lelkén. Keres valamit, mi lelke sugallata szerint el nem vesztet, meg nem semmisülhet. Érti szíve, diktálja jobb érzése a temetőben vándorlónak, hogy az emberi gondolat látóhatárán túl van valami megfoghatatlan, s hogy az örök enyészet nem felelhet meg az igazságnak. A megsemmisült, elhantolt rész nem vonzhatja az embert, nem gerjeszthet az elomló porhüvely hátatelt emlékezetet. Nem a mozdulatlan, a nem létezőt keresik, hanem a túlköltözött élő lelket akarja a szellem szárnyain előhívni.

Élő lelkek találkozása ezen este.

Ditró.

Ifj. Józsa Sándor.

— Mária királyné elmondja fiával, Károly extrónörökössele való párisi találkozását Az Univer sul szerint Mária királyné a Leviathan fedélzetén fogadta az északamerikai sajtószövetség tudósítóit, akiknek többek közt a következőket mondota Károl extrónörökössele való párisi találkozásáról: Hatalmas érzés fogta el a szívemet: a fiam jött, hogy lásson engem. Tragikus, de kedvességgel teli találkozás volt, amelyről bizonyára sokat fognak beszélni, éppen azért helyesebbnek tartom, ha én mondom el, hogy hogyan történt. Mindketten nagyon boldogok voltunk egymás látásánál. A kettőnk közötti szeretet nem szűnhet meg, azonban nem az én kezeimben van, hogy valamit tegyek érte. Egy anya megbocsáthat hetvenhétszer is, de egy királyné nem tehet semmit országá és azok nagyjainak határozatai ellen. Nem tehetek mást, mint várhatok, remélhetek és kérhetem az Istent, hogy tartsa meg őt a jó úton. Szemei megmutatták nekem, ami a bensejében lefolyt, mindent ami mondanivalója volt, de amit nem lehetett elmondani. Kedves incidens történt a newyorki városházán Mária királyné fogadása

után. Amikor a királyné és a kíséretében levők eltávoztak, a teremben levő közönség, különösen a nők, versenyezve futottak a szék felé, amelyen a királyné ült és mindegyik a másik elől akarta azt elfoglalni.

— **Vasárnap délutáni előadások a magyar falvakban.** A Magyar Párt központi irodájában azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a téli időszakban a falvakban vasárnap délutáni előadásokat rendszeresítsenek. Vasárnap délutánonként kulturális és gazdasági előadásokra mennének ki a falvakba a megszervezett bizottságok s ezekkel az előadásokkal foglalnák le a népek azokat a téli óráit, amelyek leginkább felhasználhatók nemcsak a szervezésre, hanem az öntudat nevelésére és az oktatására. A központi iroda tervei szerint a falusi vasárnap délutánok rendezését Kolozsmegyében a párt központja vállalja, más megyékben pedig a tagozati vezetésre bizza az előadások rendszeresítését. A párt a néppel való állandó kapcsolat ápolásának tervei közé illeszti be a vasárnapdélutáni falusi előadások gondolatát, amelynek keresztülvitelére a lépéseket már megtették.

— **Nagy ünnepekkel várják az olasz trónörökösét.** Bukarestből jelentik: A kormány nagy ünnepeket tervez az olasz herceg fogadtatása alkalmából. A programot Averescu tábornok most készíti elő. A látogatás politikai eredményei iránt kormánykörök nagyon optimisták. A liberális párt elhatározta, hogy beszüntet minden támadást az olasz-román egyezmény ellen.

— **Novemberben kezdődnek a katonai ellenőrzések.** A hadikiegészítő parancsnokság szerint az ezévi katonai ellenőrzések november, december és január hónapokban lesznek. A jelentkezéseknek csak személyesen lehet elég teni. A jelentkezők ez alkalommal az összes katonai iratok (livert, ordin de chemare) mellett még a pénzügyigazgatóság nyugtáját is fel kell mutatassák, amellyel bizonyítaniuk kell, hogy a láttamozás díját lefizették. Jelentkezniük kell ez alkalommal az összes 1923—1901. kontingensbelieknek, tekinte nélkül arra, hogy be vannak-e osztva valamelyik hadtesthez, vagy nem. Kivételt csak azon tartalékos tisztek képeznek, akik valamely technikai pályán működnek.

— **Meghívó.** Az Országos Magyar Párt Csikvármegyei tagozata Intézőbizottságának tagjait Csikszerezében folyó év november 3-án szerdán d. u. 2 órakor az Otthon kávéház nagytermében tartandó intézőbizottsági gyűlésre tisztelettel meghívja Tárgy: A megyei közgyűlés előkészítése. Elnökség.

— **A Brassói Székely Társaság november hó 7-én ünnepli meg országos jellegű ünnepség keretében fennállásának 24-ik évfordulóját és ez alkalommal avatja fel egyesületi zászlóját.** A Szele Béla dr. elnöke alatt álló társaság negyedszázad óta végzi a székely iparosnevelés áldásos munkáját. Ez az egyesület az, mely a székely faluk gyermekeit gondozásba veszi, jó iparosoknál elhelyezi, felügyel arra, hogy a tanoncok megfelelő kiképzésben és bánásmódban részesüljenek, gondoskodik helyes irányú nevelésükről, jutalmazza a jó magaviseletű és előmenetű ifjakat és segíti az arra rászorulókat. A magyar iparosok és a székely faluk népének érdekeit szolgáló derék egyesület nem azért ünnepel, hogy munkája sikerével hivatkozzon, hanem ezzel az ünnepléssel újabb erőt kíván gyűjteni a reá váró feladatok megoldására s ezek között első helyen a Brassóban felállítandó „Székely Tanonc-Othon” mielőbbi megteremtésére. A szent cél, melyet 25. év óta szolgál ez az egyesület, megköveteli, hogy minden öntudatos és fáját szerető székely-magyar intézmény és ember erkölcsi és anyagi támogatással biztosítsa a nemes cél szolgálatában álló ünnepély sikerét.

— **Sulyos szerencsétlenség.** Orbán Mihály 37 éves gyergyószentmiklósi gyártelepi éjjeli őr szolgálata elvégzése után lement Gyergyóesomafalvára, hogy öreg szülőitől valami élelmiciket vigyen családjá számára, mivel a gyártól kijáró prémonda szükösön sem elegendő a négy kis gyermekes családnak. Dolgát végezvén az alfalvi kavicsbányánál felszállt a gömbfák terhelte kocsi után kapcsolt személyszállító

kocsi nyitott tornácára. A kis masina azonban a kanyarodónál már alig bírta a nagy terhet, miért is a kalauz hirtelen ellengőzt adott, még pedig olyan erővel, hogy a lazán kapcsolt gömbfák visszacsusztek s egy borona a szegény ember mellének vágódott s nyomban megölte. Az ügyészség rendelkezése Nagy Lajos városi főorvos boncolta fel a hullát, melyben az alig látható külső zúzódás mellett öt borda és keresztcsonttörés és a máj szétroncsolását konstataulta.

— **Állattenyésztési szakértekezlet Kolozsváron.** Az E. G. E. Állattenyésztési Szakosztálya folyó hó 22-én Kolozsváron egy állattenyésztési szakértekezletet tartott, amelyen dr. Szentkirályi Ákos nyug. gazd. akad. igazgató terjesztette elő javaslatait arra vonatkozóan, hogy mik volnának a gazdátársadalom teendői állattenyésztésünk színvonalának jelenlegi állapotában való megtartatása és fejlesztése érdekében, külön tagolva a szarvasmarha, juh és sertésenyésztés fölkarolásának ügyét. Az értekezlet beható vita után br. Jósika Gábor javaslatára elhatároza, hogy egyelőre apaállat beszerző szövetkezetek alakítását fogja javasolni az érdekelt községeknek, azzal a megjegyzéssel, hogy ezeket lehetőleg a már meglevő Gazdasági és Hitelszövetkezetek kebelében alakítsák, amely esetben ezek a tenyésztő szövetkezetek kölcsönt is kaphatnak az anyaszövetkezet útján. E kérdésben az érdeklődőknek készséggel áll az E. G. E. titkári hivatala szolgálatokra készen.

A régi nemeslevelek és címerek legtöbb része a barbárság és gyilkosság dokumentumai. A modern nemeslevelek, a vértől mentes, szeretet okmányai kell, hogy legyenek. Ezek lesznek az emberiség legszebb nemeslevelei és azok a címerek, amelyekben galambok és a szelídség és jószág szimbólumai vannak berajzolva.
Tib.

* **Orvosi hír.** Dr. Csiki János sebész-nőorvos speciálista rendelőjét áthelyezte a Sándorházba. (Strada Regele Ferdinand, v. Deák Ferenc-utca 33. Telefon 14.) Műtő, diathermia, ultravioleta fénykezelés, mikroszkóp stb. áll a betegek rendelkezésére. 2-1

* **Virágbarátok, kerttulajdonosok!** Gyönyörű cserépvirágokról, jácintokról stb. új árjegyzékek kérésre azonnal megküldöm. Gáspár István műkertész Hoghiz—Olthéviz. 3-2

* **Egy szobakályha olcsón eladó Magyar-u. 49.**
* **Kereskedelmi végzett leány** bármilyen elfogadható állást vállal. Cim a kiadóban. 4-4

* **Klein bodegában** állandóan kapható kitűnő csemege szőlő, friss teavaj, napi árban.

Uránia-mozgó hirei.

Az Uránia-mozgó gyér látogatottsága miatt a szerdai előadások megszüntetését vette tervbe. Szomorúan regisztráljuk a hirt, mely városunk egyetlen szórakozó helyének a dekadenciáját jelenti. A mozi vezetősége mindent elkövet, hogy még áldozatok árán is a télre ne maradjon mozi nélkül a közönség. Épp ezért újabb filmkötéseit oly formán osztotta be, hogy a nivós és komoly slágerek csütörtökre essenek.

Ennek egyikét látták már az elmúlt csütörtöki előadáson, a kis számu publikum a legnagyobb meglepéssel távozott a kellemesen fűtött s kitűnően levezetett előadástól. A következő előadás nov. 3—4-én, szerdán és csütörtökön lesz, amikor a Mator filmköleszőnek egyik büszkesége

A vadorzó

kerül bemutatásra. Erre a gyönyörű filmre külön felhívjuk a nagyközönség figyelmét.

Ha jó és olcsó szeszt akar, keresse fel a

Halász szesznagyraktárát,

hol első minőségű szeszt olcsóbb áron vásárolhat.

Nov. 6—7-én, szombaton és vasárnap

A megpofozott.

Leonida Andrejevnek, a nagy orosz írónak regénye után készült világ-sláger lesz előadva. Lion Chaney, a Notredami toronyőr quasi-modója és az Opera fantonja játsza a főszerepet. Tragikus és fenséges film ez, egy ember, egy nemes lélek tragédiája, kit legjobb barátja tesz tönkre.

Kiadó laptulajdonos: Puskás J. István.
Minden cikkért írója felel.

No. 142—1926—2. port.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștința publică în senzul legii articolul LX. din 1881 § 102 respective LXI. din 1908 § 19, cămea lucrurile următoare s. a. 100 sticle diferite buturi care în urma deciziei Nr. 5262 5220 din anul 1925 al Judecătoria de Ocol Gheorgheni și Sighet s'au executat în Gheorgheni în favorul executor C. Markovits și fabrica de Perii S. A. repr. prin avocat Dr. Mihail Fejér împotriva executorului locuitori din Gheorgheni pentru încasarea capitalului de 2781 + 2128 Lei și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 7500 Lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza deciziei Nr. G. 3342—1926 al judecătoria de Ocol Gheorgheni se fixează terminul pe 12 Noemvrie anul 1926 la ora 12 a. m. în Gheorgheni, la prăvălia urmăritilor și toți cari au voie de a cumpăra, sunt invitați prin această edict cu observarea acea ca lucrurile susamintite vor fi vândute în senzul legii LX. din 1881 §. 107. și 108. celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Prenziunea care e de încasat face 4909 Lei capital, dobânzile cu 12% socotind din 26 Iul. 1925 și 30 Sept. 1925 iar speșele până acum stabilite de 2304 Lei 90 bani.

Intrucât mobilele cari ajung la licitația ar fi fost executate și de alții și acestia și ar fi căștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului XLI. din 1908 § 20.

Gheorgheni, la 26 Oct. 1926.

V. Lőrincz,
portărel.

KAHAN
könyvnyomda,
könyvkötészet,
könyv és papírkereskedés
GHEORGHENI.
Gummi és rézmetszetű
bélyegzők 8 napon
belül szállíttatnak.

Halló! BENZIN! Halló!
Értessitjük az igen tisztelt cséplőgép és autótulajdonosokat, hogy Csikszerezében,
„Petrol”
név alatt
**benzin és petróleum
nagyraktárt**
létesítettünk. Nehéz benzin per kg. L 8'50,
autóbenzin L 11'50 kg.-ként a vasutállo-
más mellett. Szíves megrendeléseket kér:
„Petrol.” 3-3